

Kanada Magyar Újság
 Kanada és az angol birodalom legelterjedtebb vasnapi magyar lapja.
 Megjelenik: szombaton
 Előfizetés évi 63.00
 Külföldi országokban 63.60
 Szociális, Hódoltság és nyugati
 Winnipeg, Man.
 296 1/2 Main Street

Kanada Magyar Újság

Főszerkesztő: HORDÓSY IVAN Editor

Canadian Hungarian News
 Kanada Magyar Újság
 is the leading Hungarian Newspaper with the largest circulation in the British Empire.
 Issued every Saturday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 In foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 296 1/2 Main Street
 Winnipeg, Man.

VOL VI. EVFOLYAM

WINNIPEG, MANITOBA, 1929. SZOMBAT JANUÁR 19

NO. 3. SZÁM.

Harmadára csökkentik a középeurópai bevándorlást

„NEM MONDHATUNK SEMMIT A KÖZÉPEURÓPAIAK ELLEN — DE ELVEGRE KANADA MEGIS A BRIT BIRODALOMHOZ TARTOZIK ÉS KÖTELESÉGÜNK MEGŐRIZNI A DOMINIUM ANGOL JELLEGÉT” — MONDTA FORKE BEVÁNDORLÁSÜGYI MINISZTER — SZENZÁCIÓS KIJELENTÉSEK A BRANDONI FARMERÜGYÉSEN — HÁTEZER ANGOL BEVÁNDORLÓ ERKEZIK A TAVASSZAL KEDVEZMÉNYES JEGGYEL

Jól tudják olvasóink, hogy a középeurópai bevándorlók ellen már jó ideje megindult az izgatás Kanada egyes társadalmi körében a Lloyd, prince-alberti anglikán püspök sugallatára több egyesület tiltakozott a középeurópai „beözönlés” ellen. Bár mindenütt elismerték a középeurópai bevándorlók fölényét, amikor nehéz testi munkáról volt szó, — a benézülők kanadaiak egy része attól félt, hogy ha az angol bevándorlóknak olcsó hajójegyet és nagy kedvezményeket is adnak, a nehéz munkát jobban bíró középeurópaiak jobban fog boldogulni és a Dominion brit jellegét ezáltalrontani fogja.

Az ottawai kormány ugylátzlik helyt adott a túlzók kívánságainak és máris értesítette a hajós- és vasúttársaságokat, hogy a jövő évben az elmult esztendőben behozott középeurópaiaknak csupán egy harmadát fogják a hatóságok Kanadába engedni.

Ugyanekkor azonban, úgy a londoni, mint az ottawai kormányok minden elképzelhető kedvezményt megadnak az angol, skót és ír állampolgároknak és ezáltal akarják biztosítani, hogy a leltított középeurópaiak helyett minél több brit vándoroljon ki Kanadába.

Forke bevándorlásügyi miniszter az elmúlt csütörtökön Brandonban tartott farmgyűlésen tette ezeket a szenzációs kijelentéseket, melyek a közlekedési társaságok engedélyét gyorsan megváltoztatták.

— El vagyok készülve arra — mondta többek között a miniszter —

KIVÁNYATOS BEVÁNDORLÓK LESZNEK A MEGSZÁLLT TERÜLETI MAGYAROK?

A Regina Leader múlt pénteki számban megjelent cikk szerint a Saskatchewan Colonization Board gyűlésén, melyre mintegy hatvan helyi képviselő érkezett a tartomány minden részéből, elhatározták, hogy a megszállt területekről kiűldözött magyaroknak „preferred”, azaz kivánatos beavándorlók osztályába való sorolását közzé kell tenni az ottawai kormánytól.

hogy sok helyen komoly támadó kritikával fogják illetni intézkedéseimet, de a mult év tavaszán igen sok közép európai bevándorló jött Kanadába és nem kockáztathatjuk a Dominion intézményeinek és lakosságának brit jellegét. Különben is Kanadában van éppen elég középeurópai bevándorló és mi nem engedhetünk be többet, mint amennyit el tudunk angoloztatni!

A középeurópai bevándorlóknak — folytatta Mr. Forke — különben is csupán mintegy 30%-a maradt abban a gazdaságban, ahova küldték, így ebből a szempontból is helyes, hogy a bevándorlást egy harmadára szűkítettük le. Bár az is igaz, hogy az angol áramlatok nem váltak be úgy, amint azt szeretnénk volna: Kanada végeredményben angol birtok és illik, hogy előnyben részesítse fajtestvéreit.

Ugyanakkor bejelentette a bevándorlásügyi miniszter, hogy hacsak lehetséges a kanadai fiatal farmereknek is meg fogják adni ugyanazokat a kedvezményeket, mint az angoloknak, sőt az sem lehetetlen, hogy a farmmunkára vállalkozó városi fiatalokat is segíteni fogják a kezdetben.

Mindezek annyival inkább érdekelhetik olvasóinkat, miután azt mindannyian tapasztalhatták, hogy a mi népünk, különösen a fiatalabbak, milyen gyorsan alkalmazkodnak a kanadai szokásokhoz és aránylag milyen rövid idő alatt sajátítják el az angol nyelvet — ezzel megdöntvén a középeurópai bevándorlók ellen izgatók leghatásosabb érvét.

VÁLTOZTATLAN A király állapota

GYÖRGY ANGOL KIRÁLY ÁLLAPOTA AZ UTÓBBI NAPOKBAN NEM VÁLTOZOTT ÉS AZ ORVOSOK REMÉLIK, HOGY HA VALAMI KOMPLIKÁCIÓ NEM JÖN KÖZBE, A KIRÁLY NEMHANY HÓNAP MULVA ELHAGYHATJA A BETEGÁGYAT.

UJRA TÁRGYALJÁK GÖRÖMBEI GYILKOSÁNAK ÜGYÉT

Görömbey gyilkosának ügyében a felsőbíróaság helyt adott a védő kérelmének és a per újrafelvételét rendelte el azon az alapon, hogy a gyilkos Vernon Booher az ostrom Dr. Langer hipnotikus beavatkozásának kényezere alatt vallott.

MŰVÉSZHALÁL

Az elmúlt pénteken este ismét Van Hove de Saint Pol, a belgák ismert zeneszerzője dirigálta a brüsszeli opera zenekarát. Az előadás közepén egyszerre csak leintette a zenekart és a lig hallható hangon ennyit mondott: — Beethoven — Marche Funebre!

A zenekar tagjai nem tudták eleinte megérteni a karmester furcsa viselkedésének okát, de valami földöntúli erő parancsára követtek intézkedését. Az előadás megakadt a színpadon, a közönség lélekzavarástól győngyözött a vigaszról gyámolulósá válszó akkordokat, melyek elhangzó

NEMZETISÉGI ÜNNEPSÉG CALGARYBAN

A Calgary-i liberális hölgyek klubja már a kanadai sajtóban nyilvánosságra hozta azon elhatározását, hogy a jövő hónap elején az új kanadaiak, különösen a középeurópai bevándorlók számára az angol közönség előtt való helyesebb megismertetése céljából kiállítás, hangversenyeket rendez a Hotel Palliser szálloda termeiben.

A kiállításra beveznek minden tárgyat, amelyet bevándorlók készítettek vagy hoztak magukkal és amelyek az illető nemzet, kultúrájára, néprajzi, népművészeti, gazdasági, társadalmi viszonyaira jellegzetesek.

ALBERTAI RANCHERBŐL ANGOL LORD

Érdekes esetről számolnak be a calgaryi újságok. Egy Priddis, Alta. környékén gazdálkodó rancher, teljes nevén Frederick Joseph Trevelyan Perceval, kábeltávíratot kapott e hó 11-én Angliából, melyben tudtára adják, hogy meghalt egy távoli rokona, Egmont herceg és leánya — közel örökös nem jéven — Fred Percevalnak „kell” átvénnie a nagy hercegi birtokot, az angol felsőházi tagsággal együtt.

De a rancher-hercegek azonban a jelek szerint nem szállozt a fejébe a dicsőség, mert amikor az újságírók mult szombat délután meglátogatták: az egyszerű cölöpház üres volt és az özvegy Perceval az 550 akeres birtok másik végén erdőt irtott 14 éves fiával együtt.

— Tévednek, ha azt hiszik, hogy itthagynom a teheneimet, lovakat és a földemet — mondotta Perceval az

sa után a karmester kiejtette kezéből a dirigens pálcát és holtan rogyott össze.

SZÖVETSÉGI HIR

A Kanadai Magyar Szövetség K. Irodája ezúton értesíti a kanadai magyar szervezetek vezetőségét és tagjait, hogy a szövetség ügyvezető elnökénél Plunketton jan. 11-én tartott elnöki értekezlet a Szövetség 1929 évi országos gyűlésének idejét 1929 február 1 és 2-ik napjára állapította meg. A gyűlés Winnipegben a Winnipeg Magyar Sport és Társas Kör helyiségében, Main Street 546 alatt február elsőjén délelőtti 10 órakor veszi kezdetét.

MAGYAR KÜLDÖTTSEG A PREZBITERIANUS VILÁGKONFERENCIÁN

BUDAPEST, jan. 6. — A júniusban Bostonban tartandó presbiterianus világkonferenciára az egyetemes református konvent a magyarországi ref. egyház képviselőiben dr. Balthazár Dezsi, dr. Ravasz László, dr. Antal Géza püspököket és dr. Kovács I. István budapesti teológiai tanárt küldötte ki.

UJ IGASZAGÜGYI MINISZTER MAGYARORSZAGON

BUDAPEST, jan. 6. — A lemondott Pesthy Pál helyébe Zsitvay Tibor képviselőházi elnök lett az igazságügyminiszter. A képviselőház ilyenként megválasztotta elnökéül Almásy Lászlóval, a kormányon levő Egyesült Párt eddigi elnökével ültették be.

AN APPEAL TO CANADIANS

Lately there have been several articles published in Eastern Newspapers dealing with the apparent of Bolshevism sentiment amongst the foreign born element of Canada's population and emphatic stress was laid upon our compatriots as one of those nationalities which are most easily contaminated by the germs of Lenin's doctrines. According to our Eastern confreres, Hungarians take a foremost part in the destructive activities and drastic actions are urged to rid Canada of these disturbing elements.

While we do not see the picture as dark as our Eastern friends yet we have to concede that the seeds of Bolshevism are apt to find fertile soil in the heart of some of our compatriots. The reasons for this are self-evident. Torn and mutilated Hungary, bleeding from thousand wounds, her children prosecuted by the thousands for no other reasons than being Hungarians, they are forced to emigrate from the land of their ancestors.

They arrive with rosy hopes to the land of promise and are immediately confronted with the innumerable difficulties of a strange land with its alien customs. They find absolute freedom of speech and writing, a liberty to which they are not accustomed. They are baffled, and thence they get into their hands publications of absolutely destructive character. Poor destitute souls, torn between hope and despair, is it not natural that they listen to the seductive voice of the past masters of deception and fall an easy prey to the agents of the most dangerous propaganda known to the World's history.

And this is a point where in our opinion a serious responsibility rests upon the shoulders of those, who direct the destinies of this great country. To permit the entry into Canada of such vile a publication as the „Uj Előre” („New Forward”) published in the Hungarian language with Muscovite money in New York, is to our mind one of the most serious obstacles.

— Daddy is right! — tette hozzá a 14 esztendő Moose Perceval önértésében. Mackinaw-juk gallerján fehérré fagyasztotta a lehelletet a 25 fokos hideg, overalljukat itt-ott feiszagatták az ágak, de ők mindezzel nem törődve újból nekifogtak a munkához. Akárcsak egy szegény farmer és fia, nem, mint Egmont két dugzagad hercege.

LEGUJABB HIREK

UJ VASUT EPOL A HUDSON BAY FELE, ha a manitoba kormány megadja az Egyesültek egyik nagy vasúterdeklétésének, a Great Northern és Northern Pacific egyesült társaságoknak az építési engedélyt. Az új vasútvonal közvetlen összeköttetést biztosítana Fort Churchill és a centrális államok között.

50,000 DOLLÁROS JUTALMAT tűzött ki a Denver Post nevű Colorádó állambeli újság a föld megállás nélküli körülrepülésére és 25,000 dollárt ad annak, akinek legelőször sikerül szikratávíron vagy bármí módon választ kapnia valamelyik bolygó „lakóitól”. Az első pályázat határideje 1931, a másodiké 1934 első napja. (Rajta, magyarok, míg nem késő!)

25 NAPIG HANYODOTT A TENGEREN egy kanadai búzával megakott norvég tehergőzös, miután a szokatlan nagy viharban elvesztette propellerjét. Az eleség már fogytán volt az utolsó héten és a matrózok éreztelen buzakenyéren, pörköt buzából készült kávéban és sósvízbe főtt buzakávéban éltek — de végül mégis sikerült a Grimsly nevű angol hajó segítségével megmenteniük az egész buzarakományt.

ANGLIA FŐVÁROSÁBAN e hó 13-án, vasárnap újból megismétlődött a multkorú gázcsőrobbanás. Ezúttal nemcsak temételen kárt okozott az az, hogy hosszszakaszon felszakította az utkurkolatot és tönkretette a vízvezeték és csatornarendszert, hanem emberéletet is követelt. Több mint huszan kerültek súlyos gázmérgezéses kórházba és három felépüléséhez nincs remény. Míg a multkorú szerencsétlenségért a gázzár a gázvezetéküket javító vállalatot okolta, az utóbbi esetben állítólag a megnövekedett forgalom felelős a katasztrófáért.

KANADA ÉS AZ EGYESÜLTEK között még mindig nem jött létre a megállapodás a szeszcsempészség ügyében. Az államok azt szeretnék ha Kanada letiltana minden olyan hajót, mely szeszcsontokat szállít, az ottawai kormány azonban erre nem nyújt semmiféle hajlandóságot.

AZ OROSZ—LENGYEL diplomáciai viszony a litván sajtó szerint a jobban igen elmérgesedett és beavatott körökben tudni vélik, hogy Pilsudszky marsall Lengyelország diktátora háborúra készül, melynek célja Ukrajna szovjet uralom alóli felmentése volna.

ies of the consolidation of our people. We have fought a hard battle for the past five years against this most powerful foe, but without avail! Let this be an earnest appeal to all good Canadian citizens, let them exert the proper pressure to have such publications which are the biggest foes of human progress and civilization, denied the right to enter Canada.

We ourselves detest Bolshevism practices, perhaps even more than anybody else this side of the Ocean, having lived through the terror of it all. And since the first day that our paper was published we have been fighting hard against the ideas of Communism, trying to instill into the hearts of our Hungarians the noble sentiments of patriotism, love for their new home. We are proud of our work, but if we do not get the support of those whose duty it is to aid us in this work, we can never be successful.

Let us hope that this appeal will be taken into serious consideration and the Government will realize that by allowing papers of purely Bolshevik tendencies to enter Canada, they are nullifying the work of consolidations, which we ourselves seek as eagerly as they themselves. And if there are any agitators who are endeavouring to spread the insidious propaganda of Bolshevism, let them be tried immediately and if found guilty deported to whence they came.

Communism is an evil which we have to combat with all our resources: They have shown how merciless they are when the power is theirs: Why should then we show any consideration for them? After all they are endeavouring to destroy the very structure upon which our Government is founded. Therefore let us not sit still and wait till things happen. Let us fight the fight to a finish, and with the united effort we shall be successful.

EZT A CIKKET ADJA AT ANGOL ISMERŐSEINEK OLVASÁS VEGETT ÉS SZEREZZEN LEGALABB EGY UJ BAROTOT A FÖLDRETIPORT MAGYARSÁG ÜGYENEKI

FOGYTÁNA NAPTÁR

Olvasóink úgy látszik méltányolják fáradozásainkat, ami abból is látszik, hogy idei naptárunkat — mely terjedelmével és páratlanul gazdag tartalmával messze felülmulja az eddigieket — már javarészt szétkapkodták.

Felkérjük tehát mindazon előfizetőinket és olvasóinkat, akik még nem küldték be az 50 centet a naptárra, haladéktalanul adják póstára, hogy a naptárt mielőbb kiküldhessük.

Unalmas tél estéken, úgy az Óhazában, mint itt Kanadában páratlan szórakozást fog nyújtani. — Slessen rendelését minél előbb beküldeni, amíg a készlet tart.

A NAPTAR ÁRA KANADÁBAN: 50 cent.
AZ ÓHAZABA RENDELVE: 75 cent.

